

hominibus tribuit, commodam temperate percipere. Ex quo malo jam innuitur, quid equatur, quia qui in Templo Dei columbas vendere presumpserunt, eorum Deus iudice Cathedra ceciderunt. Qui videlicet error in subditis cum augmento propagatur. Nam ipse quoque qui ad Sacrum Ordinem perducitur, jam in ipsa proventus sui radice vitiatum, paratior est alius unumquodam, quod emittit. Et ubi est, quod scriptum est; Gratis acceptis, gratis date? Et cum primo contra Ecclesiam Simoniacam Heresi sit exorta: Cur non perpendatur, cur non videtur, quia cum quem quis cum pretio ordinat, cur non videtur, quia cum quem quis cum pretio ordinat, ut hactenus fiat? Idem repetit Ep. 56. eiusdem Libri, & Libri 7. Ep. 111. 114. & 115. Simonian Heresim pariter vocat Greg. VII. Ep. 34. Libri 11. Paschalis II. Can. Altare, Causa 1. qu. 2. Conc. Turonense sub Carolo Magno, Can. 15. Remense Can. 21. Moguntium sub Rabino, Can. 12. & Caput Quoties, quod Adeo datus Pape tribuitur, Ext. De Simonia, & Tharasius Patriarcha Constantinopolitanus in Ep. ad Adrianum I. Pontificem Maximam, nec non Goffridus Vindocinensis in Opusculo, quod Calisto II. nuncupavit, &c. Quomvis enim simoniacas pravitas per se non sit haereticus, cum aliquis Simoniacus esse possit ex sola deprivatione voluntatis per avaritiam, remanente recto iudicio intellectus Juris ea, quae fides tradit: Potest tamen praesumptione Juris, vel operis, Simoniacus omnis in fide haberi suspectus, ut Gersonius loquitur in Tract. De Simonia: Sive, ut ait S. Thomas, Secunda Secunda qu. censesima, art. 1. ad primum, Simonia haereticus dicitur secundum exteriorem professionem. Nam sicut Religio consistit in quadam fidei professione, quam tamen aliquis interdum non habet in corde: Ita etiam vitia opposita Religionis habent quandam professionem infidelitatis, licet et quandoque non sit infidelitas in mente, secundum hoc ergo simonia haereticus dicitur secundum exteriorem professionem: Quia in hoc quod aliquis vendit Donum Spiritus Sancti, quodammodo professatur se esse dominum spiritualis Doni, quod est haereticum, Paulo aliter id explicat 4. Sententiarum dist. 25. qu. 3. art. 1. qu. 2. Aliquid (inquit) attribuitur alteri dupliciter: Uno modo simpliciter: Alio modo propter similitudinem actus, sicut dicit Philosophus 7. Ethicorum, quod incontinentes quandoque dicuntur intemperati, quia faciunt, quae intemperati, sed non eodem modo; sicut etiam dicit, quod Milesi stulti non sunt, sed operantur qualia stulti: Et secundum hoc dicendum, quod Simoniaci non sunt proprie, & per se loquendo haeretici, cum non habent aliquam falsam opinionem: sed dicuntur haeretici propter similitudinem actus, quia ita operantur, ac si estimarent Donum Spiritus Sancti pecunia possidere, quae estimatio est haeretica. Unde S. Greg. Lib. 9. Epistoliarum, Ind. 4. Ep. 53. quae refertur Canone Cum omnis, Causa 1. qu. 1. ait: Cum omnis avaritia sit laborum servitus, quisquis hanc in Ecclesiasticis dignitatibus dantis non praecaverit, infidelitatis perditioni subiicietur, etiam si fidem, quam negligit, tenere videtur.

Quo sensu Simonia dicitur gravior delictum, quod Macedonius Metetis?

Ethnicos qui Deos suos vendebant, Simoniaci similiter vendunt.

Simoniaci criminem atrocissimum.

Idemque repetit Innocentius III. cap. Per tuas, Ext. De Simonia. Simoniacas passis sui magnitudine alios morbos vincit: (inquit Lucius, Papa, cap. Sicut, Ext. De Simonia.) Quomobrem crimen illud sensu quodam inexpugnabile S. Ambrosii dixit Lib. 4. in Lucam: Inexpugnabilis est (inquit) venditi culpe haereticus; & gratia vindictae caelestis transit ad posterum. Denique Moabitae, & ceteri non intrabant in Ecclesiam Dei usque ad tertiam, & quartam generationem. Tamquam videlicet, donec culpam auctorum multiplici successu generationis aboleret. Sed cum illi, qui in Deum idololatricae errore deliquerunt, in quartam generationem videantur esse multati, profecto durior videtur esse sententia, quae Giezi semen usque in aeternum pro cupiditate habendi, Prophetiae Auctoritate damnatur, praesertim cum Dominus nosse Iesus Christus per Lavacri Regenerationem omnibus remissionem dederit peccatorum; nisi ut visum magis quam generis solum intelligas. Sicut enim, qui filii promissionis sunt, estimantur in semen bonum: Ita etiam, qui filii erroris sunt, estimantur in semen malum. Nam & Iudas ex patre Diabolo, non utique carnis successione, sed crimine. Ergo omnes cupidi, omnes avari, Giezi lepra cum divitiis suis possident, male quaesita mercede, non tam patrimonium facultatum, quam thesaurum criminum, congregantur aeterno supplicio, & brevi fructu. Haec S. Ambrosius, qui & paulo superius ait: Haec Domini praecipuum, Vatis exemplum, gratis accipere, gratis dare: nec vendere Ministerium, sed offerre. Non enim pretio taxatur Dei gratia, nec vendere Ministerium, sed offerre. Non enim pretio taxatur Dei gratia, nec in Sacramento lucrum quaeritur, sed obsequium sacerdotis.

V. Pecuniam igitur, vel quolibet alium pecuniam estimandam, dare, vel accipere non licet neque pro Sacramento, quae sunt causa gratiae, quae pretio estimari non potest, & cui repugnat, quod gratuito non datur: Neque pro spiritualibus actibus, quales sunt Administratio Sacramentorum, usus spiritualium donorum, ut Prophetiae, divini verbi praedicatione, Ecclesiasticae Jurisdictionis usus, laudes divinitus Religio Professio, &c. Neque pro his, quae sunt spiritualibus annexa, ut Beneficia Ecclesiastica, Jus Patronatus, &c. Haec enim omnia spectat sententia illa Christi Domini: Gratis acceptis, gratis date: Quam Diligenter, accurate, & ad litteram observare debemus; nec in his, quae technas sophisticas non admittunt, ut sophisticas caliditate, nec aliam periculosam jecere (inquit Gennadius Patriarcha Constantinopolitanus cum sua Synodo.) Nihil ergo referat, an peccet ad offerre Simoniam pro Beneficio, aut quavis alia re spirituali offeratur motum non tamquam pretium, vel incitamentum, v.g. Ordinationem, quae motum, ac erronea illa opinio est, quae Simoniam Juris probetio esse negat, quando datur spirituale propter temporalem, solum tamquam propter motum, vel ratio gratitudinis antidotali, modo non datur, ut rei spiritualis, v.g. Ordinationem, vel Beneficio aequale pretium, nec spirituale pro temporali tamquam pro aequali commutare quis velit, ut temporale plus, vel tanti estimet, quam ipsum spirituale. Distinctiuncularum enim hujusmodi vanitas ex eo patet, quod his admittit tam ratum esset Simoniae vitium, ut ab illo posset facile defendi, & excusari, vel Balsam, vel Giezi, vel ipse Simon Magus. Numquid enim Balsam confidenter asseverare non poterat, se munus a Rege Moabitae accepisse non ut pretium, sed ut motum? Neque enim vel Rex curabat, quoniam ille titulo manus acciperet, dum quoquo modo ad maledicendum Populo Israel ipsum promoveret: Nec Balsam admodum curabat, quoniam titulo oblatum manus filii obveniret, modo suam inde avaritiam expleret. Numquid profanus Giezi cum magna confidentia non obtenderet se immerito Simoniz infamulari, ob idque lepra percussus, cum non sicut quam gratitudo compensationis titulo manus a Naaman petisset, & impetraverit; nec sub ratione pretii, quod divinum miraculum compensationis, ipsi duo talenta Naaman obtulerit, sed gratiam tantum ei restituitur; Obsecro (inquit) ut accipias benedictionem a servo tuo. Unde nec Eliseus ipsum reprehendens ait: Accipilli argentum, accipilli velles, ut pretium miraculi: sed simpliciter, Accipilli argentum, & accipilli velles, ut emas oliveta, & vineas, & oves, & boves, & servos, & ancillas. Numquid tandem & ipse Simon Magus dicere non posset, se obtulisse Apolloni pecuniam non sub formali ratione pretii, sed tamquam motum, quo coram voluntate incitaret ad conferendum sibi potestatem impertiendi Spiritum Sanctum pro manuum impositione? Neque enim ille curabat modum, dum tamen spiritalem illam potestatem quoquo modo consequeretur. Nec S. Petrus cum reprehendit, quod voluerit pecuniam pro aequali commutare: sed Pecunia tua (inquit) recum sit in perditionem, quoniam Donum Dei existimasti pecunia possidere. Quod enim pecuniae collatione per modum illicebat permoveus, & absque pretii cogitatione, vel expressa comparatione rei spiritualis cum temporali obtinetur, nihilominus pecunia possidetur.

Præterea omnia Conciliorum Decreta, & omnia Summorum Pontificum Statuta, omnes Patrum Sententiae, quibus Simonia proscriptur, ita generales sunt, ut nulla earum excipiat illa species, in qua datur pecunia, non ut pretium, sed ut motum; licet hoc genus danda pro Beneficiis pecuniae semper frequentissimum fuerit: Quinimo his ver-

bis concepta sunt multa Ecclesiae Decreta, ut vanas illas arguitas penitus elidant. Nunc enim generatim negant fas esse pro pecunia ad Ecclesiae Dignitates pervenire. Si quis (inquit Canon Apostolicus 30.) Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus pro pecunia hanc obtinuerit Dignitatem, deiciatur. Nunc generatim vetant ne quis ad Ecclesiae Munia consequenda aliquid offerat: Si quis (inquit Concilium Toletanum 8.) pro percipienda dignitate Quolibet Praemium detulisset obtulisset, ex eodem tempore Anathematice noverit obprobrio condemnatum. Nunc decernunt nullo proferas modo in conferendis Ecclesiae Honoribus utilitatis terrenae rationem irrepere debere. In nulla Ordinatione (inquit S. Gregorius Lib. 4. Epist. 8.) Fraterritatis vestra commoda Quolibet modo surripant, ne laqueis Simoniacae (quod absit) Haereseos alligetur. Concilium Toletanum anno millesimo quinquagesimo sexto, Can. 1. Si quis Episcoporum (inquit) accipiens, accedens in corde suo, Non est Deus, Simoniam suis honesto nomine palliat, quasi mutato nomine, culpa transferat, & pona. Verum nec Deus, secundum Apostolum, irridetur, nec tales Simon Scissatores, est temporalem in presenti forsam eludant, in futuro panam non effugerit semper iteram, cum nec bonitas nominis malitiam palliat, nec vox poterit aliter reolvere.

Propositio- nes damna- te.

S. Thomas hic in materia Christi- anae corre- ptioribus non favet.

Error est monian non esse, pecunia motum esse, quoniam motum, ac erronea illa opinio est, quae Simoniam Juris probetio esse negat, quando datur spirituale propter temporalem, solum tamquam propter motum, vel ratio gratitudinis antidotali, modo non datur, ut rei spiritualis, v.g. Ordinationem, vel Beneficio aequale pretium, nec spirituale pro temporali tamquam pro aequali commutare quis velit, ut temporale plus, vel tanti estimet, quam ipsum spirituale.

bis concepta sunt multa Ecclesiae Decreta, ut vanas illas arguitas penitus elidant. Nunc enim generatim negant fas esse pro pecunia ad Ecclesiae Dignitates pervenire. Si quis (inquit Canon Apostolicus 30.) Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus pro pecunia hanc obtinuerit Dignitatem, deiciatur. Nunc generatim vetant ne quis ad Ecclesiae Munia consequenda aliquid offerat: Si quis (inquit Concilium Toletanum 8.) pro percipienda dignitate Quolibet Praemium detulisset obtulisset, ex eodem tempore Anathematice noverit obprobrio condemnatum. Nunc decernunt nullo proferas modo in conferendis Ecclesiae Honoribus utilitatis terrenae rationem irrepere debere. In nulla Ordinatione (inquit S. Gregorius Lib. 4. Epist. 8.) Fraterritatis vestra commoda Quolibet modo surripant, ne laqueis Simoniacae (quod absit) Haereseos alligetur. Concilium Toletanum anno millesimo quinquagesimo sexto, Can. 1. Si quis Episcoporum (inquit) accipiens, accedens in corde suo, Non est Deus, Simoniam suis honesto nomine palliat, quasi mutato nomine, culpa transferat, & pona. Verum nec Deus, secundum Apostolum, irridetur, nec tales Simon Scissatores, est temporalem in presenti forsam eludant, in futuro panam non effugerit semper iteram, cum nec bonitas nominis malitiam palliat, nec vox poterit aliter reolvere.

Merito itaque ab Academia Lovaniensi anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo septimo, a Sacra Facultate Parisiensi die decima Julii anni millesimi sexcentissimi quinquagesimi octavi in Confessura Apologiae Casuistarum, a plebeique Galliarum Episcopis in Confessura perniciosa ejusdem Libri, & ab Alexandro VIII. & Innocentio XI. Pontificibus Maximis damnatae sunt Propositiones sequentes. Non est contra iustitiam Beneficia Ecclesiastica non conferre gratis, quia Collator conferens illa Beneficia Ecclesiastica pecunia interveniente, non exigit illam pro collatione Beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenetur. Quae propositio 22. est inter eas, quae damnavit Alexander VIII. die 24. Septembris anno 1665.

Dare temporale pro spirituali, non est Simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.

Et id quoque locum habet etiam si temporale sit principale motum dandi spirituale, immo etiam si finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud plus estimetur quam rei spiritualis. Quae Propositiones sunt 45. & 46. inter eas, quae damnavit Innoc. XI. die secunda Martii, an. 1679.

De his Propositionibus ita iudicavit Clerus Gallicanus in Generali Conventa anni 1700. He Propositiones temerariae sunt scandalosa, periculosa, erroneae: Haec Simoniacam, Sacra Scriptura, Canonibus, & Pontificis Constitutionibus reprobatam, mutato tantum nomine, per fallacem mentis, sine intentionis Directione inducunt.

Perperam vero S. Thomas suffragio damnatis illis Propositionibus defendere quidam moliti sunt, his illius verbis freti in 4. Sentent. dist. 25. qu. 2. art. 2. Quatuor. 1. Sacramenta non possunt licite vendi, aut emi, quia precium emptionis ponitur quasi mensura adequans illud, quod emitur. Qui enim totum loci hujus contextum expendit, statim agnoscet, secundum S. Thomae mentem vere vendi Sacramenta, seu quavis res alias spirituales, cum gratis non dantur, quousque pecuniam, quam dat aliquis, vel recipit, non spectet, ut pretium rei spiritualis, nec ipsam cum rei spirituali aequare velit. Cuius (inquit) Sacramenta continentur, & causant gratiam, non possunt licite vendi, aut emi propter tria: Primo, quia Dispensator Sacramenti non est dominus, sed minister, emptio autem debet fieri a domino rei. Secundo, quia pretium emptionis ponitur quasi mensura adequans illud, quod emitur: Gratia autem non potest commensurari alicui corporali bono. Unde iniuriam gratia facit, qui Sacramenta gratis vendit, aut emit. Tertia, quia gratia ex hoc nomen accipit, quod gratis datur, unde contra rationem praetera S. Thomae qu. 3. art. 2. rotunde asserit, Quicumque pro aliquo temporali commoda dat aliquid spirituale, vel antequam, Simoniam committit: Nec discernendum inquit an datur tamquam pretium rei spiritualis, vel motum sui incrementum hoc tenet dicitur animam ad conferendam rem spirituale, vel rei spiritualis annexam.

Tertio, si ad Simoniam Juris Divini necesse esset, ut quis rem temporalem rei spiritualis pretium necesse esset, aut plus, vel tanti valere, ac rem spirituale, Simonia

non posset absque haerese proprie dicta. Sed non ita se res habet secundum S. Th. qui Simoniacos proprie, & per se loquendo haereticos esse negat, Cum non habeant falsam opinionem: Sed haereticos dici ait propter similitudinem actus, quia ita operantur, ac si estimarent Donum Spiritus Sancti pecunia possidere, quae estimatio est haeretica.

Perperam etiam Venerabili Gersonio Parisiensis Academicæ Cancellario damnatus error tribuitur in Tractatu De Simonia, cum ibi duplex Simoniacae pravitas expressè distinguitur, unam, quo temporale bonum, ut motivum principale spirituales actionis spectatur; alteram, quo confidetur ut pretium rei spiritualis. Sic enim habet Prima Propositio: Finis principaliter intentus recipiendi pretium ad temporale commodum, primo tamquam ad pretium rei spiritualis, quasi sit adequatio valoris unius rei ad alteram, sicut inest in emptione, & venditione civilibus. Post secundum finis intentus ad commodum temporale, tamquam ad motivum principale dandi spiritualia, vel ad finem ultimum in quo consistit intuitus spirituales conferentis. Post tertio finis intentus commodi temporalis tamquam ad motivum minus principale, vel ad finem subordinatum subultimo sine. Post quarto finis intentus commodi temporalis, tamquam ad rem debitam jure divino pro sustentatione illius, qui spiritualia administrat. Tunc ad propositum dicimus, quod primus intentus, & secundus, sunt vere Simoniaci de Jure Divino, & humano. Tertium vero, & quartum intuitum a Simonia habet purus esse docet; modo illud Apolloni observetur: Ab omni specie mala abstinere vos.

Neque etiam necesse est ad Simoniam pravitatem, ut passio aliqua expressa intercedat; sed datio, vel acceptio numerorum, absque expressa passione, Simoniacae censetur. Unde Can. Salvator, Causa 1. qu. 3. Urbanus II. ait: Quisquis res Ecclesiasticas (qua dona Dei sunt, quoniam a Deo fidelibus, & a fidelibus Deo donantur, quae ab eodem gratis accipiuntur, & ideo gratis dari debent) propter sua lucra vendit, vel emittit, cum eodem Simone Donum Dei possideri pecunia estimat. Ideo qui eandem res non ad hoc, ad quod instituta sunt, sed ad propria lucra munere lingua, vel indebiti obsequii, vel pecunia largitur, vel adificiatur, Simoniacus est, cum principali intentione Simonis fuerit sola pecunia avaritia.

Idem confirmat B. Petrus Damiani, Opusculo 31. c. 5. Et quia (inquit) sunt nonnulli, qui vel antiquam Consecratione exhibent Ministerium, vel ante aciem negotii nullum pacti sunt commodum: pro modo vero tamquam a debitoribus exigunt, & extorquentis remunerationibus vehementer insistunt hisse Giezi non habentes crimen incurere, qui postquam Naaman curatus est, semper reverentes, de Domino Sancti Spiritus ausus est pecuniam postulare. Et sic ille non alia quam lepra plaga percussus est, quae homines removebat a castris, sic ista non levis, sed illius labe persequitur criminis, quod ab Ecclesia separat Sacramenta.

ARTICULUS III.

Quotuplex Simonia genus.

Simoniam triplex est, mentalis, conventionalis, & realis. Mentalis est, quae solo animi consensu perficitur absque ulla conventionem expressa, vel tacita. Conventionalis est, quae expressa, vel tacite inicitur contractus super rei spiritualis vendenda, vel emenda, sed ille contractus non est executioni mandatus ab utraque parte; ut si emptor recipit quidem Beneficium, sed pretium conventum non solvit; aut si vice versa pretium quidem solvit, sed Beneficium non recipit. Realis est, in qua tria haec concurrunt actu, scilicet passio expressa, vel tacita de re temporali pro spirituali, solutio pretii, & receptio rei sacrae. Nec tamen necesse est ad Simoniam realem, ut totum temporale, quod promissum est, sit solum, vel sit totum spirituale, quod promissum est, sit traditum: sed sufficit ad completum Simoniae realis rationem, quod utriusque aliquid sit traditum.

II. Dividunt alii Simoniam in eam, quae Divini, & eam, quae Ecclesiasticae Juris est. Prima (inquit) prohibita est, quia mala, ut emptiones, aut venditiones Sacramentorum, Sacramentalium, Beneficiorum, Jus Patronatus, Praedicationis, &c. prohibita. Hujus generis Simoniam esse voluit in Permutatione Beneficiorum absque Superioris auctoritate: neque enim hic datur spirituale pro temporali, ut fit in Simonia prioris generis; sed datur spirituale pro spirituali, quod non

Nec illis patrocini- bus Ger- onianis.

1. Theol. 1. 22.

Dario, vel acceptio numerorum, pro Beneficium collatione Simulatione tacite passio expressa non intercedat.

de casu Summo Pontifici referato) nisi in moris articulo denegari statuerimus.

Non solum collatio simonica Beneficii, sed electiones, postulationes, confirmationes, provisiones, seu quavis alia dispositiones omnino irritae sunt, si libe simonica sint infectae, nec per illos adus Jus ullum ad Beneficia, Dignitates, & Officia Ecclesiastica acquiri potest.

Ubi si in aliquo illorum actuum Simonia intervenierit, in manibus Collatoris Beneficium ejurare tenetur, qui ad illud promotus est, & fructus Ecclesiae restitute, secundum Pauli II. Constitutionem supra laudatam.

III. Simonicis praeter inabiles redduntur ad alia Beneficia impositum obtinenda, ex Concil. Trid. Sess. 24. c. 18. & S. P. F. Constitutione: Quem tamen incapacitatis obicem removet Absolutio a Romano Pontifice impetrata.

IV. Quia Simonicus tenetur ad restituendam pretium simonice acceptum, etiam ante Sententiam Judicis, secundum probabiliorem opinionem, cum pretium illud sit injuste questum, nulloque Jure illud retinere possit, qui accepit: Siquidem nec res spiritualis vendi poterat, nec illius rei dominus erat. Idque colligitur ex Alexandro II. cap. De hac, & Jo. II. c. Audivimus, Ext. De Simonia Quorum primus sic habet: Regem autem, & Principes ejus debet inducere, ut si qua receperint a praefato Episcopo, ut ejus electioni praeberent assensum, Ecclesiae Oxoniensi sine diminutione restituant; cum ea sine gravi sua salutis periculo retinere non possint. Cui porro fieri debet Simonicis pretio restituito, postea dicemus.

ARTICULUS V.

Regulae Morales ad solutionem Questionum circa Simoniam emergentium.

REGULA PRIMA.

Quamvis aliqua munera modici valoris sponte oblata post Ordinationem recipere non sit absolute Simonicum, id tamen Episcopi, & eorum Ministri non licet, quousque peccati rei essent, si aliquis, vel sponte oblatum recipient.

Id absolute simonicum non esse, constat ex Can. Sicut I Episcopum, Causa 1. q. 2. qui ex Romana Synodo sub Gregorio VII. sumptus est, live ex Lib. 4. illius Regesti, Ep. 44. I autem (inquit) qui ordinatus fuerit, si non ex placito, neque exactus, neque petitus post acceptas Chartas, & Pallium, aliquando evulset ex Clero; & gratia tantummodo causa dare voluerit, accipi nullo modo prohibemus: Quia ejus oblatio nullam culpam maculam ingerit, quae non ex ambiguis potestione processit.

Idem confirmatur ex c. Etsi quaestiones, Ext. De Simonia, quod est Alexandri III. Rescriptum ad Archiepiscopum Strigontensem.

Nihilominus Paschalis II. Can. Si quis obsecerit, Causa 1. q. 3. & Innoc. II. in Synodo Romana Canone secundo, aliquid dari, live ante, five post Ordinationem, etiam consuetudinis praetextu prohibentur, eamque prohibitionem ad omnem Simoniae Speciem, & occasionem penitus extendenda confirmavit Concil. Trident. sess. 21. c. 1. De Reformatione: Quoniam (inquit) ab Ecclesiastico Ordine omnis avaritia suspicio abesse debet; nihil pro collatione quoruncumque Ordinum: etiam Clericali Tonsura; nec pro litteris dimissorias, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumque de causa, etiam sponte oblatum, Episcopi & alii Ordinum Collatores, aut eorum Ministri, quovis praetextu accipiant. Decretum istud saluberrimum amplexi sunt, & promulgatione Concilia plerique post Tridentinum celebrata, Mediolanense 1. tit. De his, quae ad Ordinis administrationem pertinent, Burdigalense 1. tit. De Sacramento Ordinis, Tolosanum anno 1590. &c.

REGULA II.

Simonia vitium incurrit Examinatores, si minus aliquod occasione examinis ad Ordines suscipiendos, aut ad Beneficia, ante, vel post, recipient.

Cam enim in eos Episcopi circa sacro Ordines potissima cura transmittatur, & ex eorum integritate Clericorum optima designatio maxime pendet, Cavere debent, ne aut favoris gratia, aut consuetumque muneri cupiditate illiciti, a vero deviant, ut indignum, & minus idoneam ad sacros gradus suscipiendos Episcopi manus applicent; quod si fecerint, & illicite, etiam sponte oblatum, Episcopi & alii Ordinum Collatores, aut eorum Ministri, quovis praetextu accipiant. Decretum istud saluberrimum amplexi sunt, & promulgatione Concilia plerique post Tridentinum celebrata, Mediolanense 1. tit. De his, quae ad Ordinis administrationem pertinent, Burdigalense 1. tit. De Sacramento Ordinis, Tolosanum anno 1590. &c.

Id confirmat Sacra Synodus Tridentina sess. 24. De Reformatione, cap. 18. Caventurque (inquit) ne quidquam praefus occasione hujus Examinis, nec ante, nec post, accipiant: alioquin Simoniae vitium tam ipsi, quam illi damnus incurrant, a qua absolute nequeant, nisi dimissis Beneficiis, quae quomodocumque antea obtinebant, & ad alia imposterum inabiles reddantur.

Et Concilium Mediolanense 5. p. 3. tit. De Examinandi Ratione: Nec vero item, qui Examinatores adfiscantur, idem, pecculenter capiant: qui contra fecerint, cum indignis danteque censentur, ut illi muneri gerat, tum alia parva arbitrio Episcopi afficiatur.

REGULA III.

Episcoporum Notarii pro litteris dimissorias, aut testimonialibus Ordinum susceptorum, aut Beneficiorum Provisionibus, &c. nihil exigere possunt, nisi forte pro charta, & labore moderatum sibi ab Episcopo secundum Synodi Tridentinae Decreta constitutum. Contraria si qua sit consuetudo, Simonica Praevitatio faveat.

Hanc Regulam firmat S. Gregorius, in Synodo Romana, ex qua refertur can. Sicut, causa 1. q. 2. Antiquorum Patrum (inquit) Regulam sequens, nulli quicquam de Ordinationibus accipiendum esse constituit, neque ex traditione patrum, neque ex traditione chartarum, &c. Quia enim in ordinando Episcopo vestire manus imponit, Evangelicam vero lectionem Minister legit, Confirmationis autem ejus Episcopi Notarius scribit, sicut Pontifex non accit manus, quam imponit, vendere, ita Minister, vel Notarius ejus non debet in Ordinatione ejus necem, vel calumiam committere. Ex quibus praevidetur si quis aliquid commodi appellatione exigere, vel petere forte praesumpserit, in distri-cta Dei omnipotentis examine reatu subiacere.

Eadem verba sub Urbani II. in Concilio Melphitano nomine referuntur can. Nullus, causa 1. q. 2. nec multum immutata leguntur in Synodo Romana sub Gregorio VII. ex qua refertur cap. In ordinando, Ext. De Simonia.

Conc. Palentinum auctoritate Caelestinus Episcopi Sedis Apostolicae Legati in Hispania celebratum sub Joanne XXI. Pontificatu, tit. De Simonia, ita ex de de decretis: Ordinaris, si post receptionem ordinis pro scriptura, labore, charta, & cera aliquo offerre voluerint, hoc accipi minime prohibetur: Ita tamen, quod haec gratia oblatio summam quinque Marabellarum avaritia non excedat, & pauperibus autem, aut nihil, aut minus accipiat pro praedictis. Nec Notarius seu scriptor quicquam nisi moderatum exigat pro Collationis litteris, & sigillo.

Conc. denique Trid. sess. 21. De Reform. cap. 1. antiquorum Patrum exempla servari, & Decreta in usu esse optavit, laudabilem consuetudinem vocans, cum Notarii nihil acciperent, sed eis pro Officio exercendo salarium constitutum esset, vel e publico, vel ab Episcopo, nihilque supra decimum auri partem, neque tam gratis oblatum pro literis dimissorias, aut testimonialibus accipere eis quovis praetextu permittit. Notarii vero in iis tantum locis, in quibus non viger laudabilis consuetudo nihil accipienti, pro singulari litteris dimissorias, aut testimonialibus decimum tantum minus auri partem accipere possunt, dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro officio exercendo: Nec Episcopi ex Notarii committit aliquod emolumentum ex istem Ordinum collationibus directe, vel indirecte provenire possit. Tunc enim gratis operam suam eis omnino praestare tenentur: decem, & contrarias taxat, ac statuta, & consuetudines etiam immemorabiles quoruncumque locorum, quae potius abusus, & corum vultum simoniacae praevitatis faveant, non imitari possunt, penitus cassando, & interdicendo: qui si fecerint, eorum auctoritas, quomodo accipientes, ultra a Romanum ultionem a parat a Jure infestas ipso facto incurrant.

Idem lege civilis in Gallis constitutum est, Edicti Blesens. Art. 20.

REGULA IV.

Nulla Statuta, aut Consuetudines a Simonicis Praevitatio purgant, quae in Institutionibus, Collationibus, Confirmationibus, vel alii Provisionibus, aut admissionibus ad possessionem Beneficiorum exiguntur.

Hec Regula nititur Canone Conc. Lateran. sub Innoc. III. ex quo refertur c. Sicut, Ext. De Simonia, cuius haec sunt verba: Sicut pro certo dicimus, in plerisque locis, a plerisque personis, quos columnas templi vendentibus, sunt exactiones, & extorsiones turpes, & praeva pro Consecrationibus Episcoporum, Benedictioibus Abbatum, & Ordinibus Clericorum: atque taxatum quantum sit ipsi, vel illi, quantumque alteri, vel alii persolvendum: & ad cumulum majoris damnationis quidam cupiditate, & praevitatem hujusmodi annuatim defendere per consuetudinem longo tempore observantem: Tantum igitur agere volentes, abusus, & consuetudinem hujusmodi, quae molestissima est corruptela, penitus reprobamus, similiter statuentes, ut pro his, si qua confrendis, siue collatis, usmo aliquid quicquam praetextu exigere, aut extorere praesumant.

Simile Decretum edidit antecessor Conc. Lateran. sub Alexand. III. ex quo refertur cap. Cum in Ecclesia, Ext. De Simonia, cuius haec sunt verba: Horribile nimis est, quod in quibusdam Ecclesiis deo venialiter prohibetur habere: Ita ne pro Episcopis, vel Abbatibus, vel quibuscumque personis Ecclesiasticis in Solem, seu introducendis Praebendis in Ecclesia

Conc. Trid. Decretum de Notariis Episcoporum.

fiam... seu alius Sacramentis, aliquid requiratur. Putant autem plures ex hoc licere, quia legem moris de longae invulso consuetudine arbitrantur; non accedentes, quod tanto gravior sunt crimina, quanto diutius infelices animam tenentur alligant. Ne igitur hac de cetero fiat, vel pro Personis Ecclesiasticis deducendis in Solem, vel Sacramentis instituentis... seu alius Sacramentis confrendis, siue collatis aliquid exigatur, districte prohibemus. Si qui autem contra hoc venire praesumpserit, portionem cum Griez se noverit habiturum.

Rufus Innoc. III. cap. In tantum. Ext. De Simonia. Cantuariensis Archiepiscopo scribit, ut Praeviam illam consuetudinem de sua Provincia fundat abolere, per quam pro Ecclesiarum investitura Archiepiscopi marcam argenti minores vero Decani ratam albam sibi dari postulavit, vel certam solvi pecunia quantitatem.

Eandem Regulam confirmat S. Synodus Trid. sess. 24. De Reform. cap. 14. In plerisque (inquit) Ecclesiis, tam Cathedralibus, quam Collegiatis, & Parochialibus, ex earum Constitutionibus, aut ex prava consuetudine observari intelligitur, ut in electione, praesentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione, siue admissione ad possessionem alicujus Cathedralis Ecclesiae, vel Beneficii Canonici, aut Praebendae, vel partem proventuum, seu ad distributiones quotidianas, certa conditio, seu deductio, seu fructibus, solutiones, premissiones, compositiones, seu illitae, aut etiam, quae in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum lucra, interponantur. Hac cum S. Synodus deestitit, mandat Episcopis, ut tollantur quacumque hujusmodi in usus person non converunt, atque ingressus eos, qui simoniacae labi, aut fordida avaritia suspicionem habent, fieri non permittant: si quae diligenter de eorum Constitutionibus, siue Consuetudinibus super praedictis cognoscant, & illis tantum, quae ut laudabiles praebeverint, exceptis, reliquis ut pravae, & scandalosas rejiciant, & abolant. Eos vero, qui adversus hac in praesenti Decreto comprehensa, quavis ratione commiserint, penitus contra Simonicos editis, Sacris Canonibus, & variis Summarum Pontificum Constitutionibus, quae omnes innovat, tenent decernit: Non obstantibus quibuscumque Statutis, Constitutionibus, Consuetudinibus etiam immemorabilibus, etiam Apostolica auctoritate confirmatis: De quorum transgressionem, obreptionem, & intentionis defectu Episcopi tanquam Apostolica Sedis Delegatus, cognoscere possit.

Et Conc. Remense anno 1583. Romae exactio, quae pro Canonico, & aliorum Beneficiorum ingressu in plerisque locis suspensio Simoniae, vel fordida avaritia non caret, fieri nullo modo permittatur: Quamvis laudabiles consuetudines in Concilio Trid. non damnatas approbemus eorum, quae in pie usus conferre solent.

REGULA V.

Fundatio, vel dotatio Canonici, aliterve Beneficii a Clerico, eo pacto, ut illud sibi conferatur, vel ut illud cum altero Beneficio sibi permutare licet, Simonica est.

Hec Regula nititur cap. Tua nos, Ext. De Simonia, quod Innoc. III. Responsum est Decano Bellovacensi datum: Si quis Clericus inquit, cum conditione, vel pacto largiatur, aut offerat bona sua, ut illa postmodum pro Praebenda retineat, & in Canonico admittatur: hujusmodi oblatio, vel receptio fieri non poterit sine vitio Simoniae: cum in talibus omnis pactio, aut conventio cessare debeat, juxta Canonice Sanctiones. Si vero pure, ac sine pacto, vel conditione qualibet offerat, regens humiliter, ut in Canonico admittatur, & bona sua retinere sibi licet pro Praebenda, & Clerici ejusdem Ecclesiae pure consentiant, hujusmodi receptio fieri poterit absque scrupulo simoniacae praevitatis. Licet autem taliter duximus respondendum, quia nobis datum est de manifestis tantummodo iudicare; si tamen is, qui talem donationem facit, ea intentione deatur, ut per temporalia bona, quae offert, spiritualia valeat adipisci: & Clerici, qui enim in fratrem admittunt, non essent eum, nisi commoda temporalia perciperent, admittitur: sine dubio tam ille, quam isti, a quibus distributum Judicem, qui seruator est cordatum, & exigitor secretorum, culpabiles iudicantur.

REGULA VI.

Simonia reus est quisquis conferat alteri Beneficium ea conditione, vel pacto, ut ille sibi, aut alteri aliud Beneficium conferat.

Hec Regula nititur c. Quaesitum, quod Responsum est Urbani III. Ext. De Rerum Permutationis, quo Beneficiorum, quae privata auctoritate sunt, permutationes pactioe praemissa, vel pacto simoniacae damnantur. Generaliter itaque veniat (inquit) quod commutationes Praebendarum de Jure fieri non possunt, praesertim pactioe praemissa, quae circa spiritualia, vel connexa spiritualibus libere semper contrahit Simonia.

Et cap. Passiois, Ext. De Pactis, quod est Gregorii IX. Passiois facta a vobis pro quibusdam spiritualibus obtinentis, Nat. Alex. Theol. Tom. I.

cum in hujusmodi omni pacto, omnique conventio debeat omnia cessare, nullus penitus sunt momenti. Et Concilium Remensis a Gregorio XII. approbati Decreto, cuius haec sunt verba: Si quis aliud Beneficium in compensationem collationis etiam alteri conferendum exigat, vel aliam quamlibet pactioem a Sede Romana non approbatam fecerit, Simonicus esse censetur.

Line 5. Tb. 2. a. q. 100. art. 1. ad 4. Nomine inquit, emptio, & venditio intelligitur omnium contractus non gratitatis: Unde nec permutatio Praebendarum, vel Ecclesiarum Beneficiorum fieri potest auctoritate partium, vel Ecclesiarum, sicut nec transactio, ut Jura determinant. Et in 4. Sentent. dist. 25. qu. 3. art. 3. ad 8. In permutatione, inquit, est Simonia, si pro aliquo terreno commodo utriusque, vel alterius, talis commutatio fiat.

REGULA VII.

Simonia rei sunt, qui dum Beneficium resignant sub annua Pensionis onere, de illa ipsa Pensione redimenda paciscuntur, vel eam extinguendo conferendo, aut procurando Beneficium Ecclesiasticum.

Cum enim Pensiones rei cuiusdam temporalis naturam induant, utpote quae cum licentia Summi Pontificis redimi possunt, & cum Pensionis extinctio fit commodum temporariale illius, qui ad ejus solutionem tenetur pacto de Pensione redimenda in Beneficii Relegatione sui Pensionis onere interveniens, aut Conventio de Beneficio conferendo, aut procurando cum pacto, & conditione expressa, vel tacita, ut Pensio extincta maneat, aequivalat pacto, aut conventioni de re spirituali conferenda pro temporali.

Quamobrem Conc. Rothomagensis an. 1581. tit. De Episcoporum Officiis, §. 17. ita statuit: Resignationes quoruncumque Beneficiorum, cum retentionis fructuum vel pensionis, quae postea ab his, qui resignationes illas acceptaverint, praesertim pretio, sine Sedis Apostolicae auctoritate redimunt, pro Simonicis habendae iudicamus. Praeterea enim, quod mentalem saltem Simoniam, aut etiam pactum illius antecessisse venientibus deprehenditur, experientia docet hoc unum esse vitium ad contendam Simoniae turpitudinem, & malitiam.

REGULA VIII.

Pensionis qualibet absque Sedis Apostolicae Auctoritate super Beneficiis constituta ab his, qui ipsa resignant, Simonica censetur.

Hinc Regulam tradit Conc. Rothomagensis mox laudatum: Omnes (inquit) Pensiones, pactiones super Beneficiis, in quibus non intervenit Sedis Apostolicae approbatio, illicitas, & Simonicas declaramus.

Et Conc. Remense anno 1583. Si quis Beneficium propter obsequium, vel impensa servitium mercedem conferat, vel de redimenda Pensione sibi, vel alteri paciscatur... vel aliam quamlibet pactioem a Sede Romana non approbatam fecerit, Simonicus esse censetur.

Solos autem Resignationis titulus non est ratio legitima, & canonica Pensionis imponendae, ut superius a nobis probatum est: quia Beneficium post renunciationem nihil juris habet, vel ad minimam partem fructuum Beneficii, quod dimittit: ipsa vero renuntiatio nullam jus ad fructus acquirit. Tenetur enim vel rite ministrare, ut fructibus potitur, vel si Beneficio cedere velit, gradus cedere tenetur, nisi titulum proferat alioquem, quo portionem fructuum retinere possit, puta pupillarem, minimeque dependens ex renuntiatione proveniens, quia scilicet, nec aliunde ex Ecclesia bonis, neque ex patrimonio proveniat huius, qui ad honestam sustentationem sufficit. Si vero nullam hujusmodi titulum vere proferre possit, & tamen fructuum partem sibi securam velit, vel pro pretio Beneficii id deposit, est Simonicus coram Deo, etiam Pontifici Dispensationem obreptione impetratam offendat.

REGULA IX.

Resignationes incognitis, & obscuris hominibus factae, de Simonia vehementer suspectae sunt, nec ab Ordinario facile admitti debent.

Hanc Regulam tradit idem Conc. Rothomagensis. Resignationes (inquit) factae prius incognitis, aut his, quos Innoc. III. nulla virtus, aut singularis exactio, aut alia honesta causa commendat, suspectae de Simonia redduntur, praesertim si quis illicite actum fama proclamavit. Tales igitur renes, Ext. De Resignationes non debent ab Ordinario absque purgatione canonice, ex Decreto Innocentii III. renovato, cum de Canonice Cathedralium Ecclesiarum tractatum est, admitti.

REGULA X.

Simonia reus est, qui Beneficium resignat ea conditione, ut resignatarius emat bona, vel immobilia, vel mobilia, ex praesertim pretio quod ipse ultra legitimam estimationem praesterniac.

Resignationes sine Simoniae.

Resignationes sine Simoniae.

REGULA XI.

Simonia rei sunt, qui mutuo dant pecuniam, aut locant aedes, aut prius mutuo datum, commodatum, locatum, aut quomodocumque debitum remittunt, aut relaxant, ea conditione, & passione tacita, vel expressa, vel ea intentione, ut ipsi Beneficium conferatur, vel qui Beneficium accipiunt, cum pacto expresso, vel tacito debitum proprium, vel alienum remittendi. Idemque iudicium esse de illis, qui simili conditione, vel intentione Beneficium conferunt, aut procurant.

REGULA XII.

Simonia rei sunt Clerici, qui Clericali Status periti, ad nuptias convolant, & Beneficia sua futura conjugis fratri, aut nepoti resignant, aut conferri procurant, eo pacto expresso, aut tacito, ut postea deo augetur. Simoniacus pariter est, qui confert alicui Beneficium, aut resignat, ut seror, vel nepos eius fratri, vel nepoti Collatoris, aut Resignantis nuda.

Resignatio rei Simoniaca.

In casibus enim, qui proximis tribus Regulis exponuntur, vel pecunia, vel commodum aliquid temporale praetio astitimendum, pro re spirituali promittitur, datur, recipitur: nec gratis datur Beneficium, sed sub pacto oneroso, quod cedit in temporalem Conferentis, aut Resignantis utilitatem quoad ad Simoniacam nundinationem pertinere minime dubium est. Hinc Mediolanense Concilium l. sub s. Carolo, in iudicamento ad purgandam Simoniacae Beneficentis praescripto, nullos ex istis casibus complectitur. Neminem (inquit), vel presentatum, vel nominatum, vel electum, vel ab inferioribus propositum prius admittant, aut insistentem Episcopi, quam infra scriptum iurandum ab eo exegerint: Ego Presentatus, vel Electus, &c. ad Beneficium N. iuro per sanctam Dei Evangelia, quae meo manibus tango, neque me Beneficium obtinendi causa, aut ut ad id presentarer, vel nominarer, &c. neque quomquam alium meo nomine, aut consentiente, vel sciente me, quidquam Collatori, Patrono, seu alii cuiquam ea de causa promississe, aut dedisse, aut compensasse, aut prius datum concessisse, vel apud quemquam deposuisse, neque mutuo dedisse, vel locasse, vel prius mutuo datum, commodatum, locatum, aut quomodocumque modo debitum remississe, aut relaxasse: nec de domibus, terris, praediis, redditibus, curi Ecclesiae, fructibus, decimis, aut Oblationibus eiusdem praetertitis presentibus, aut futuris, donationem, remissionem, locationem, seu fructus, promississe, aut inivisse, aut alium, mandante, vel consentiente me, promississe, facisse, aut inivisse, Ita me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

REGULA XIII.

Simonia rei est Patronus, qui aliquem ad Beneficium presentat ea lege, ut Decimas ase, vel ab alio non exigat.

Simonia Patronorum.

Hae Regula nititur cap. Veniens, quod est Alexandri III. Responsum, Ext. De Testibus, & Assessoribus, quo Simoniae damnatur Presbyter, qui promissit unicuique Parochianorum quingue barilos vini remittere, qui Sacerdoti ibi pro tempore servienti consueverat pro Beneficio dari.

REGULA XIV.

Simonia rei sunt, qui renuntiant liti super Beneficio, alioquod temporale, etiam expensarum nominis exigentes: aut qui resignant Beneficium, cum onere relinquendi expensis, quas in eo acquirendo fecerunt.

Simonia liti dubiae super Beneficio renuntians.

Nititur haec Regula c. Cum prius, Ext. De passis, quod est Alexandri III. Responsum. Cum Clericus (inquit) & Monachus pro causa, qua inter eos versabatur super Ecclesia, & Capella ad nostram presentiam accessissent, inter se convenerunt, quod eidem Clerico pro expensis quas fecerat, tres marcas argenti solverent, & eidem licerent. Cuius compositionem ipsam auctoritate Apostolica praeter confirmari. Nos eam non duximus admittendam, pro eo quod videbatur praeviam illicitam passionem continere. Certe Simonia est pecunia parare sibi viam ad rem spirituales obtinendam (inquit s. Th. 2. q. 100. art. 2. ad 5.) Ille porro, qui resignat Beneficium cum onere relinquendi expensis in eius acquisitione factas, pecuniam parat sibi viam ad Beneficium obtinendam, siquidem ipsi Beneficium non resignaret, nisi pecuniam daret: Simoniae itaque reus est.

REGULA XV.

Simoniaci incurrunt, qui ex pacto ad finendam litem dubiam ad aliquod Beneficium intentionem, dant, vel accipiunt pecuniam, aut aliquod preter spiritumalem. Eiusdem sunt criminis rei, qui de quocumque spirituali iure transigunt.

Ita declaravit Alexander III. c. Super eo, Ext. De Transactionibus, cuius haec sunt verba: Super eo, quod quaesivisti, Utrum de Ecclesiastico Beneficio in litem deducto, possit fieri transactio: tale damus Responsum, Quod transigi super re sa-

era, & litigiosa non potest. Etenim res sacra, ut possidentur, aliquo dato, vel relicto, suo promisso, speciem credimus habere Simoniae.

Idem confirmatur ex c. Constitutus, eodem Titulo, quod eiusdem Pontificis Resp. est. Constitutus (inquit) in nostra presentia G. Clericus sua nobis asserente non stravit, quod cum inter ipsum, & A. Clericum super Capella de Stratis controversia emerisset, tandem per transactionem sospita fuit: & licet hinc inde fide praeserta firmata fuisset, eam tamen servata A. servare recusavit. Quia igitur huiusmodi transactiones speciem continent Simoniae, mandamus, quatenus revocata transactione in irritum, causam adactis.

Idem confirmatur ex c. Praeterea, eodem Decretalium Titulo. Monasterium quoddam, seu Cella eximi voluit a subiectione, qua Ecclesiae Matrici, sive Principali Domui tenebatur. Oblato libello, & lite contestata, Frater illius Monasterii quilibet fuit ex olim Ecclesiae Matrici fuisse subiectos; & questionem de hac subiectione olim motam, & transactione sopitam fuisse, Etenim, ut quoniam annum censuum Ecclesiae Matrici reddendo, essent a subiectione Principali Domui exempti, Prior pro Majori Ecclesia proponebat, Quod de spirituali subiectione transigere non liceret. Resp. Caelestinus III. ferendum contra Fratres Sententiam; & nulla habita ratione transactionis, Cellam Ecclesiae Matrici, sive Principali Domui subiectam manere debere: Cum illa transactio iniquitatem simoniacam continuisse patuit.

REGULA XVI.

Simonia est, remittenda vexationis specie, pecuniam dare; ut removeantur impedimenta, quibus aliquis prohibetur, aut retardatur a consecutione Beneficii, in quo nullum jus habet. Postquam vero ius acquisitum est, licet per pecuniam iniusta impedimenta removeat.

Primam huius Regulae Propositionem firmavit auctoritate sua Lucius III. cap. Matribus, Ext. De Simonia, cuius haec sunt verba: Cum fuisset ad Ecclesiam tua regimen de voluntate majoris partis. Fratrum electus, paucis tibi contradicentibus: quidam amicus tuus de conscientia tua, & voluntate turbata, ei, qui magister discordia videbatur, certa quantitate munus exsolvit, & sic contradicentibus conquivit: Nunc autem dubitas, quod non sis a lege Simoniae proferus immunitus, donec in Administratione voluaris remanere. Quia igitur consilium requisisti, quid tibi sit faciendum: Respondemus, quod tibi nullum consilium, si Administrationem celeriter, ac sponte dimittas, illius verbi memor existens: Nihil prodest homini, si huiusmodi Mandatum laetetur, Anima vero sua detrimentum patitur. Neque vero, merum consilium hic dari putes, ut cedat Beneficio, vel Ecclesiasticae Dignitati, aut Moneri, qui pecuniam dedit, ut dari consentit atque per Institutionem Canoniam, aut Confirmationem ius in eo haberet, quis Pontifex utitur eo verbo. Consulis. Ideo enim eo usus est (ut observat Glossa) Quia peccatum occultum erat, unde illum expresso non poterat prohibere, nisi consulendo. Et licet dicitur, necessitatem tamen imperat, si vult salvari, quia nisi renoverit, salvari non potest.

Idem confirmat s. Thom. simul & secundam Regulae Propositionem, 2. 2. quae l. 100. art. 2. ad 5. Antequam (inquit) alieni acquiratur ius in Episcopatu, vel quacumque Dignitate, vel Praebenda, pro electione, vel provisione, seu collatione, Simoniacum esset adveniensium obsequium pecuniam reddere: sic enim per pecuniam pararet sibi viam ad rem spirituales obtinendam. Sed postquam ius alieni iam acquisitum est, licet per pecuniam iniusta impedimenta removeat. Quamobrem Jacob non peccat respondet, cum primogeniti jura emille visus est ab Esau, quamvis ille peccaverit vendens: Quia ius primogeniturae debetur Jacob ex divina electione, & suam vexationem redemitque intelligitur.

Et in 4. Sentent. d. 25. q. 2. 2. q. 1. ad septimum. Si (inquit) non est sibi acquisitum ius per electionem, nullo modo potest pecuniam dare adveniens, ut dessem: Si autem est sibi acquisitum ius, potest aliquod dare, non ut praeviam Praebendam, sed ut redemptionem vexationis propriae. Iustam tamen vexationem redimere non licet, ut si iuste accitatur, (inquit) s. Antoninus p. 2. tit. 1. cap. 4. §. 2.) Idem docet S. Rymondus Lib. 1. tit. 1. De Simonia, s. 20.

Quod autem ad redimendam iniustam vexationem pecuniam dare possit, qui certum ius habet in Beneficio, absque Simoniae nota, immo absque peccato, sed tamen iniuste recipiat ille, qui vexat, adeoque ad restitutionem teneatur, maxime si a vexatione non delinquerit, etiam accepta pecunia, colligitur ex cap. Dilectus filius, 1. Extra. De Simonia, quod est Caelestini III. Resp. Dilectus filius R. Praepositi Nobis exposuit, quod cum Eboracensis Archiepiscopus cum multis gravaminibus afficeretur non cessaret, promissit certam quantitatem pecuniae se daturum, ut ab ipsius desisteret latione: verum dicitur Archiepiscopus post receptionem pecuniae super Dignitatibus & Beneficiis eius, ab ipsius molestia non quiescit. Ideoque Discretorum vestra mandamus, quatenus si res se habet, Archiepiscopus restituere, quod accepit, (si cum contra promissionem suam venisse constiterit) compellatur. Verba pat-

Ad restitutionem tenetur, qui pecuniam accepit, ut ab iniusta vexatione desisteret.

Pecuniam dare vexationis specie non licet, nisi ius sit acquisitum, & in dicitur habet ad Beneficium.

Mat. 167.

Aliis specie redimende vexationis pecuniam dare, vel officio se moneat.

Iustam vexationem redimere non licet.

Ad restitutionem tenetur, qui pecuniam accepit, ut ab iniusta vexatione desisteret.

Ad iustam vexationem hac in materia redimendam, obediendas Episcopi consensu.

reathesi inclusa sic Glossa exponit, ut suppleendum sit, Maxime: Quia si constiterit, quod iniuste accepit, compellatur ad restituendum, & criminis occasione puniatur.

In hac denique redimenda vexationis specie observare convenit Regulam a Conc. Mediolanensi l. sub s. Carolo Borromaeo traditam, tit. Quo pertinet ad Collationem Beneficiorum: Ne (inquit) redimenda vexationis specie in causa Beneficiorum Simoniaca passiones intercedant, nemini licere volumus ad redimendam vexationem, ne in casibus quidem iure permittis, pecuniam dare, quae quomquam pacisci, aut transigere: nisi Episcopi consensus accesserit, cuius partes erunt, & perspicere diligenter an subsit aliqua fraus: & ubi rem fraude carere, & iure permittisse cognoverit, non denegare ei, qui petierit, facultatem sua vexatione liberandi. Qui contra quam decretum a Nobis est, fecerit, Episcopi arbitrio pleatur, & quod actum fuerit, irritum sit ac nullum.

REGULA XVII.

Litigantes super alicuius Beneficii possessione inter se convenire absque Simonia non possunt, ut pacis causa Beneficium alter, Postquam alter super Beneficio habeat.

Colligantiam Beneficii possessionis conventiones Simoniaca.

Huiusmodi enim Peniones sedande liti causa tunc solum tolerantur, & a simoniae labe sunt immunes, quando constituantur. Non ex parte partium, sed ex iustis iudicium, pro bono pacis, & utilitatis, (non privatorum, sed Ecclesiae) illisque non Beneficium, sed persona Beneficentis manet onerata, ita ut defuncto Beneficentio, Successor ipsius ad solutionem Pensionis minime teneatur. Nec Iudices quocumque, sed Arbitros dumtaxat in quos compromissum est, id posse decernere, Jus Canonico docet: alioqui enim iudicare praeter Jus non possunt, sed causa diligenter discutita, Beneficium adjudicari debet illi, qui ius habet, absque ulla profusa immunitio: Nec vero sic ab Arbitris constituitur Pensionis immunitio: Jus Canonico docet: alioqui enim iudicare praeter Jus non possunt, sed causa diligenter discutita, Beneficium adjudicari debet illi, qui ius habet, sed res per se velle suspecta est propter exempli perniciem: sed res per se, & respondet Innocentius III. De Praebendis, cap. Nisi esset.

Preterea ius illud, quod litigantium alter colligantiam accedit, vel est certum, vel incertum, aut nullum est: Si certum, ad huiusmodi Juris, quod spirituale est, siquidem per se Beneficium censum respicit, cessionem promittit, derive non potest Penio, quae res temporalis est, absque Simonia nota, si ius debitum, aut nullum est, qui iuri illi cedit, & hinc Simoniae Penionem percipit, furti reus est, & nihilominus Simoniacus, quia rem spirituales, scilicet Beneficium, seu praesumptum ius ad illud nudantur.

Simoniae pariter rei sunt colligantiae, quorum alter dabit, & quod in lite versatur iure ad Beneficium cedit, ea conditione, ut alterum Beneficium ipsi colligat negotior.

REGULA XVIII.

Pessimum Simoniae genus est Confidentia, seu fiduciaria conventio tacita, vel expressa, ut qui Beneficium recipit, illud ipsum posthac in aliam certam personam transferat, aut Beneficium fructus, vel partem fructuum ad alios percipi sinat.

Fiduciaria Conventio, seu Confidentia peccata.

Ad illud Simoniae genus extrinsecum Pius IV. Constitutionem edidit, quae incipit, Romanum Pontificem, & S. Pius V. alteram, quae incipit, Involuntabilis, quae decernit: Ut si quis quocumque auctoritate, Ecclesiam, vel Monasterium, aut aliud Beneficium qualecumque qualecumque ex resignatione, vel cessione cuiuscumque personae, simpliciter, aut cum eventum retrocessionis, vel regressus, vel accessus, etiam sola dimittentis intentione receperit, ut illa, vel illud etiam in eventum regressus, vel accessus, eidem dimittantur, vel alteri postea conferantur: aut illius fructus, vel eorum pars alii, vel aliis concedantur, vel Peniones solvantur ex istis, hac Confidentia censentur.

Item, Si Ordinarius, vel alius Collator consulerit antea, aut conferat in futurum Beneficium Ecclesiasticum quovis modo vacans, ea conditione tacita, vel expressa, ut postea in alterum pro arbitrio Collatoris, seu aliorum cuiuscumque contra Juris communis ordinationem disponatur, sive ut de proprio fructus illius, vel partem ad utilitatem, vel libitum conferentis, vel decedentis, aut aliorum relinquat, vel remittat, seu peniones illi, vel illis, quem, vel quos idem Collator, aut cedens, aut alius, per se, vel alium, scripserit, aut verbo iussit, seu significaverit, persolvat, & pariter si a Patrono eorum Laico, vel altero presentatore, seu electore conigerit, aut contingat ad heri.

Item, Si Clericus post Resignationem alicuius extranei, de Ecclesia, Monasterio, vel alio Beneficio Ecclesiastico in se, Apostolica, vel alia auctoritate factam, & admissam, illam, vel illud, etiam concessit Litteris Apostolicis, & possessione apostolica, in eandem Resignationem, vel Cessionem, modicum partem retrocedat in futurum, & ex illa retrocessionis fructus Ecclesiae, seu Monasterio, aut Beneficio, vel eorum pars, seu peniones, seu quid aliud super his reservaverit, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam, vel illud, ipsi Clerico sit, fuerit concessus.

Nat. Alex. Theol. Tom. I.

Postremo, si quis crimine aliquo absolutus, aut eum, quo super Irregularitate dispensatum est, denuo receperit quancumque auctoritate Ecclesiam, Monasterium, vel aliquid Beneficium Ecclesiasticum, quod ante, vel post commissum delictum, aut contractam Irregularitatem dimiserit.

Plures autem praesumptiones, & conjecturas profert s. Pius V. ex quibus vult probatum haberi, & iudicari in externo foro fiduciariae mancipationis Beneficiorum abusu. Videlicet.

Si quis post cessam ab se Ecclesiam, vel Monasterium aut Beneficium, & publicatam Resignationem, seu Cessionem, captaeque a Successore possessionem, seu Cessionem, captaeque illius, per se, vel alium, seu alios, de facto ingressus, aut fructus percipit; aut quicunque Successor illi, vel eius propinquus, ipse, aut partem aliquam remiserit eorundem.

Si recipiens Beneficium confiteris dimittentem, vel eius parentem, aut propinquum, procuratorem ad percipiendum: vel locandum fructus Beneficii dimissi, & illi, vel illis de fructibus percipit, aut percipiendis donationem facit.

Si vel sola Procuratoris depositione, vel libris rationalibus Metropolitani, ex parte dimittentis, expeditio, qua personam recipientis concernit, profusa sit, summiusque expensa pro ea necessaria ab illo facta fuerit.

Denique si quis pro concessione alicui facta, quancumque auctoritate de Beneficio Ecclesiastico, per se, vel alium, seu alios intercesserit, vel alius in negotio concessione commissus fuerit quocum modo, deinde aliquid de fructibus talis Beneficii de facto, etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo percipit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit dispositum quancumque.

Ille porro multiplici Simoniae fiduciariae praesumptiones ad forum dumtaxat exterius referantur. Unde si quis Beneficium recipiat ab eo, qui cum intentione, atque conditione fiduciaria, verbis expressa, sibi resignat, neque tamen verbo, nec animo, nec ipso facto annuat voluntati dimittentis, sed mentem gerat a simoniae illa fiducia omnino alienam, eoque dumtaxat animo Beneficium suscipiat, ne Resignans aperta in contrarium declaratione repullus, alium quaerat, inveniatque qui prava illius voluntati praebeat assensum, reus ille non est simoniae fiduciariae. Neque contrarium colligi potest ex his verbis S. Pii V. in Constitutione contra Confidentiam Beneficiale, Etiam si sola dimittentis intentione receperit; nec non ex illis, Confidentia tantum unius partis. Id enim vult unum, ubi prava officentis intentio perspicua fuerit, de pravo suscipiente auctu praesumendum esse in foro externo. Ceterum in foro interiori Penitentiae, praesumptione agendum non est, & iudicandum, sed secundum Confessionem Penitentis, qui testis simul, & reus, & actor adversus seipsum est. Si tamen recipiens Beneficium fiduciariae Malignitas pravitatis assensum praebuit, aut se assensuri verbo, nuda, vel facto per se, vel per Interpretem, seu Mediatorem significavit, quamvis non intendat exequi nefaria promissa, fiduciariae Simoniae reus est, & poenas incurrit hac S. Pii V. Constitutione decretas. Omnes scilicet, & singulas, qui Ecclesias, Monasteria, Beneficia, fructus, peniones, aliasque res, intercedentibus confidentie vitio receperunt, ac retinuerunt, etiam omnibus, & singulis aliis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Administrationibus, Officiis, & Beneficiis obtentis, nec non fructibus, penionibus, & aliis Rebus Ecclesiasticis privatis, & ad futura inhabiles decernit: & excommunicationis Sententia percellit, a qua nullus, nisi in moris articulo constitutus, ab aliquo a Romano Pontifice, Absolutionis Beneficium valeat obtinere. Collatio itaque fiduciariae Beneficii nulla est ipso iure, teneatur remanere Beneficio, qui illud in confidentiam accepit, & fructus quocumque de illo perceptos restituit. Sed autem Apostolicus reservatur sic vacantium Beneficiorum Collatio extra Galliam, in Gallijs enim S. Pii V. Constitutio, quoad hoc caput, non est utilis scripta, Collationemque Ordinariis, etiam hoc in causa praescripta consecuto vindicari, & alioquin Sixtus V. Constitutione 61. quae incipit, Pastoralis, Constitutiones Pii IV. & S. Pii V. quod hoc caput in gratiam huius Regni moderata est, & Beneficia occasione confidentiae vacantia, seu vacatura, ab Ordinariis Collationibus libere conferri voluit, modo criminis participes non sint.

Quamvis vero omnes huius criminis rei, & confitii poenis generalibus a Jure communi in Simoniaceo latis obnoxii sint: privato tamen Beneficiorum omnium, & Pensionum, etiam Simoniace fiducia non quaesitorum, & inhabilitas in futurum perpetua, solum recipientis, non autem resignantis, aut conferentis infligitur: & id quidem nisi statim ad se reverteris, & resipiscens, ceteri dimissionis male parti Beneficii sibi prosperetur, ut decernit Sanctus idem Pontifex Pius V.

Adversus fiduciariam Beneficiorum mancipationem Conc. Rhotomagensis anno 1581. tit. De Episcoporum Officiis, s. 21. 22. & 23. sic decernit: Non levis malum nostris temporibus, aut eorum, aut longius propagatum Ecclesiam affligit, ac perdit, per aliorum Beneficiorum clivellum alienae, & custodae, qui Confidentiarum vocantur, quorum nomine, ac ministerio viri laici, ac mulieres hereditate possident Sanctuarium Domini, ac profanant. Tam illos custodae, quam eos, quo-

Confidentiarum peccata.

Prasumptio. nes, & coniecit ex quibus probatur in foro exteriori.

Prasumptio. nes, & coniecit ex quibus probatur in foro exteriori.

Prasumptio. nes, & coniecit ex quibus probatur in foro exteriori.